

رشد و یادگیری حرکتی – ورزشی – تابستان ۱۳۹۲

شماره ۱۲ – ص ص : ۴۸ - ۳۷

تاریخ دریافت : ۱۰ / ۰۳ / ۹۰

تاریخ تصویب : ۲۵ / ۱۰ / ۹۰

تعیین روایی و پایایی پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد

۱. بهروز عبدالی^۱ – ۲. نصور احمدی^۲ – ۳. الهام عظیم‌زاده^۳ – ۴. جواد افشاری^۴

۱. دانشیار دانشگاه شهید بهشتی، ۲. استادیار دانشگاه شهید بهشتی، ۳. دانشجوی دکتری دانشگاه شهید بهشتی،

۴. دانشجوی دکتری دانشگاه تهران

چکیده

رسیدن به موفقیت برای همه ورزشکاران خوشایند و لذت بخش است، اما برخی افراد با قرار گرفتن در موقعیت‌های جدید، دچار اضطراب می‌شوند و ترس از آینده در آینده به سراغشان می‌آید، مانند سدی در مقابل پیشرفت هایشان خواهد بود. ترس از شکست، موقعیتی است که استرس به همراه دارد و سازگاری با استرس، مهم ترین جزء در انتخاب مؤثر است. بنابراین، هدف از این پژوهش بررسی روایی و پایایی پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد بود. به این منظور ۲۰۳ دانشجوی ورزشکار (۹۳ زن و ۱۱۰ مرد) با میانگین سنی ۱۹ تا ۲۳ سال و سایقۀ فعالیت ورزشی $4/4 \pm 7/0$ ، پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد را تکمیل کردند. از تحلیل عاملی تاییدی برای آزمون روایی سازه پرسشنامه، ضریب الگای کرونباخ برای آزمون همسانی درونی سوالات هر عامل و ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی همبستگی بین عوامل استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی، پنج عامل ترس از کاهش عزت‌نفس خود (۴ سؤال)، ترس از داشتن آیندهای نامعلوم (۴ سؤال)، ترس از ناراحت شدن افراد مهم (۵ سؤال)، ترس از تجربه شرم و خجالت (۷ سؤال) و ترس از دادن علاقه افراد مهم (۵ سؤال) را در پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد تایید کرد. تحلیل همبستگی‌ها نشان داد که تمام این عوامل همبستگی قابل قبول با ترس از شکست دارند. نتایج آزمون الگای کرونباخ نشان دهنده همسانی درونی قابل قبول سوالات هر خرده مقیاس بود.

واژه‌های کلیدی

عملکرد ورزشی، پایایی، ترس از شکست، روایی.

مقدمه

همهٔ ورزشکاران در طول زندگی خود در شرایطی قرار می‌گیرند که برای ادامه راه باید انتخاب‌های کاملاً آگاهانه‌ای داشته باشند؛ انتخاب‌هایی که تأثیر و نتیجه آنها در آینده پدیدار می‌شود و این آینده شاید یک دقیقه بعد و شاید سال‌های دور را تداعی کند. این کار نه تنها می‌تواند منبع خوبی برای ایجاد انگیزه باشد، بلکه به ورزشکار کمک می‌کند تا موانع موجود بر سر راهش را تشخیص دهد و آنها را از میان بردارد. این موانع ترس از شکست و عدم اطمینان نسبت به شایستگی ورزشکار برای موفقیت می‌باشد (۲). ترس از شکست، می‌تواند مانع از شکوفایی استعدادهای فردی شود و موفقیت فرد را تحت تأثیر قرار دهد (۱۳). ترس از شکست وقتی به سراغ ورزشکار می‌آید که در حال پیشرفت است (۱۸). رسیدن به موفقیت برای همهٔ ورزشکاران خواشید و لذت بخش است، افرادی نیز وجود دارند که با قرارگرفتن در موقعیت‌های جدید و حتی با رسیدن به موفقیت، دچار اضطراب می‌شوند و ترس از آنچه در آینده به سراغشان خواهد آمد، سدی در مقابل پیشرفت‌هایشان خواهد شد (۱۸). همچنین اگر مسئولیت فرد زیاد باشد، نگرانی‌هایش افزایش می‌یابد و ممکن است دچار ترس از شکست و ناکامی شود (۱).

ترس از شکست، ساختارها و معانی متفاوتی دارد، به طوری که توافق کمی در میان روانشناسان در مورد ساختار آن وجود دارد (۱۳). امروزه گسترش یک مدل چند بعدی مبنی بر نظریهٔ شناختی – انگیزشی – ارتباطی، مشکلات مفهومی و روش‌شناسی مرتبط با ترس از شکست را کاهش داده است. به نظر می‌رسد ایجاد مقیاس چندبعدی ارزیابی شناختی – انگیزشی – ارتباطی مربوط به ترس از شکست بتواند به این پیشرفت کمک کند (۶). اغلب به نظر می‌رسد که ترس از شکست تک بعدی است، اما مدل‌های چندبعدی متعددی برای ترس از شکست پیشنهاد شده‌اند. از یک نظر این مدل‌های چندبعدی مفیدند، زیرا مشخص می‌کنند که چه افرادی ترس از شکست را تجربه می‌کنند. از نظر شناختی – انگیزشی – ارتباطی (۱۴)، ترس از شکست با ارزیابی فرد از عوامل تهدیدکنندهٔ توانایی او برای رسیدن به اهداف مهم خود، زمانی که شکست در عملکرد را تجربه می‌کند، ارتباط دارد (۱۸). ترس از شکست، یکی از علل عمده بروز اضطراب رقابتی است. حتی ورزشکاران المپیک نیز این ویژگی را تا اندازه‌ای دارا هستند (۱۶). اجرای کنندگان موفق به طور معمول از ترس از شکست به عنوان

عاملی یاد کرده‌اند که آنها را برای رسیدن به سطح مطلوبی از اجرا یاری می‌کند (۲۳). ساگار و لاوالی^۱ (۲۰۱۰) با بررسی منشاء رشد ترس از شکست در ورزشکاران نوجوان نشان دادند که سه دسته از اقدامات جامعه پذیری ورزش والدین بر ترس از شکست در ورزشکاران نوجوان تاثیر دارند؛ رفتار تنبیه‌ی، رفتار کنترلی و انتظارات زیاد برای موفقیت، به نظر می‌رسد این شیوه‌ها در باور والدین نقش بسته است که از دست دادن مسابقات به عواقب نفرت انگیز در پیشرفت ورزشی کودکانشان منجر می‌شود. بنابراین، آنها این اعمال را در تلاش برای حصول اطمینان از موفقیت فرزند خود در مسابقات به کار می‌برند (۲۵).

نتایج از شکست ممکن است متفاوت باشد. برای مثال، ترس از شکست ممکن است موجب بروز مشکلاتی در سلامت جسمانی و خلاقیت شود (۲۳). براساس نتیجهٔ تحقیقی واکنش‌های معمول شکست شامل واکنش‌های عاطفی و توجه بوده و ترس از شکست با شرم مورد انتظار از شکست مرتبط است (۱۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که ترس از شکست افراد را وادار می‌کند که از رسیدن به هدف دوری کنند (۸). مربيان ورزش والدین می‌توانند در ترس ورزشکاران از شکست مؤثر باشند (۱۶). همچنین، پژوهش‌های متعددی این موضوع را تایید می‌کنند که رفتارهای مربيان جوان نیز در افزایش ترس از شکست ورزشکاران تاثیر دارد (۲۲).

پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد (PFAI)، توسط کانزوی و همکاران (۲۰۰۲) براساس نظریهٔ شناختی - انگیزشی - ارتباطی لازاروس (۱۹۹۱) طراحی شده که در مجموع دیگر روش‌های چندبعدی سنجش ترس از شکست هماهنگی دارد (۳). تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که این پرسشنامه ۲۵ سؤالی، پنج بعدی مرتبط با ترس از شکست را اندازه می‌گیرد: (۱) تجربه شرم و خجالت؛ (۲) کاهش عزت نفس؛ (۳) داشتن آینده‌ای نامعلوم؛ (۴) از دست دادن علاقه افراد مهم؛ (۵) ناراحت شدن افراد مهم. تحلیل عاملی تاییدی نیز برآش مناسب شاخص‌ها را برای پنج بعدی نشان داد (۶). این پرسشنامه، علاوه بر اینکه در جوامع ورزشی آمریکا به طور گسترده برای تایید همسانی درونی، روایی سازه و ثبات زمانی استفاده است (۱۱) (۴، ۶، ۷، ۸، ۱۰)، در کشورهای دیگر نیز اعتباریابی شده است. برای مثال، سیدریدیس و کافتسیون (۲۰۰۸) با اعتباریابی آن در دانش آموزان دوره دبیرستان و دانشجویان یونانی همسانی درونی غیرقابل قبول دو عامل ترس از دست دادن علاقه

افراد مهم و ترس از تجربه شرم و خجالت را گزارش دادند. ساکار و جویت^۱ (۲۰۱۰) با بررسی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه بر روی نمونه ۱۶ تا ۲۷ ساله در بریتانیا به این نتیجه رسیدند که این پرسشنامه ابزار مناسبی برای سنجش ترس از شکست در این کشور است. از آنجا که ویژگی‌های فرهنگی کشورها ضرورتاً با هم یکسان نیست و با توجه به اینکه در ایران پرسشنامه‌ای برای سنجش ترس از شکست طراحی نشده است^(۱۷)، از این رو هدف از تحقیق حاضر، بررسی این موضوع بود که آیا پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد (PFAI) که برای جامعه آمریکا طراحی شده، به لحاظ روان‌سنجی در ایران نیز ابزار مناسبی است؟

روش تحقیق

جامعه آماری این تحقیق دانشجویان ورزشکار عضو تیم‌های دانشگاهی و ملی بود نمونه تحقیق، ۲۰۳ دانشجوی ورزشکار (۹۳ زن و ۱۱۰ مرد) بودند. میانگین سنی آنها $23/6 \pm 2/7$ سال (با دامنه سنی ۱۹-۲۳ سال) و میانگین سابقه ورزشی آنها $7/70 \pm 4/4$ سال بود. پرسشنامه ترس از شکست (PFAI) حاوی ۲۵ سؤال است که پنج خرده مقیاس ۱- ترس از تجربه شرم و خجالت (FESE)، ۲- ترس از کاهش عزت نفس خود (FDOSE)^۲، ۳- ترس از داشتن آینده‌ای نامعلوم (FHUF)^۳، ۴- ترس از دست دادن علاقه افراد مهم (FIOLI)^۴ و ۵- ترس از ناراحت شدن افراد مهم (FUOI)^۵، را اندازه‌گیری می‌کند. پاسخ به این سؤالات براساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت با دامنه ۲- (کاملاً مخالف) تا ۲ (کاملاً موافق) است.

برای تحلیل داده‌ها، ابتدا از آزمون کایزر - مایر - الکین برای آزمون کفایت حجم نمونه و آزمون کرویت بارتلت برای بررسی توانایی عاملی بودن داده‌ها استفاده شد. سپس از شاخص‌های زیر برای بررسی نیکویی برآذش مدل و داده‌ها استفاده شد. آماره مجدور کای، نسبت مجدور کای به درجه آزادی مساوی یا کوچکتر از سه، شاخص نیکویی برآزی (GFI)، شاخص برآذش هنجار شده (NFI)، شاخص برآذش مقایسه‌ای (CFI) و

۱ - Sagar & Jowett

2 - Fear of Experiencing Shame and Embarrassment

3 - Fear of Devaluing One's Self-Estimate

4 - Fear of Having an Uncertain Future

5 - Fear of Important Others Losing Interest

6 - Fear of Upsetting Important Others

ریشه میانگین مربعات باقیمانده (RMR). ارزش عددی ۰/۹۰ یا بالاتر برای GFI و NFI نشان دهنده نیکویی برازش مدل است، در حالی که RMR پایین تر از ۰/۱۰ بیانگر برازش قابل قبول مدل است. برای آزمون پایایی سوالات هر خرده مقیاس از ضریب پایایی آلفای کرونباخ و برای بررسی همبستگی بین خرده مقیاس ها نیز از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS/18 LISREL و تحلیل شد.

نتایج و یافته های تحقیق

آزمون کایزر - مایر - الکین کفايت حجم نمونه ($KMO = 0/85$) و آزمون کرویت بارتلت توانایی عاملی بودن داده ها را تایید کرد ($P < 0/001$ ، $\chi^2 = ۲۷۶$ ، $df = ۱۶۵۲$).

ترس از کاهش عزت نفس (FDOSE)

سؤالات ۱، ۴، ۷ و ۱۶ مربوط به این خرده مقیاس هستند. نتایج تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که آماره مجدور کای معنی دار نیست. به عبارتی دیگر، مدل فرضی و داده های نمونه تفاوت معنی داری با هم ندارند. همچنین، نسبت مجدور کای به درجه آزادی کمتر از ۳ بوده و آماره های GFI، NFI و CFI بیشتر از ۰/۹۰ بودند. در ضمن RMSR نیز کمتر از ۰/۰۵ بود.

بررسی همسانی درونی سوالات این خرده مقیاس نشان داد که مقدار ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۶۸ بود.

ترس از داشتن آیندهای نامعلوم (FHUF)

سؤالات ۲، ۵، ۸ و ۱۲ مربوط به این خرده مقیاس هستند که سؤال ۱۲، یک سؤال معکوس است. نتایج تحلیل عاملی تاییدی عدم معنی داری آماره مجدور کای، نسبت مجدور کای به درجه آزادی کمتر از ۳ و CFI و NFI بیشتر از ۰/۹۰ و RMSR کمتر از ۰/۰۵ بود که تمام این شاخص ها دلالت بر پذیرش نیکویی برازش مدل و داده ها دارند. ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۴۸ نشان دهنده پایایی درونی متوسط سوالات این خرده مقیاس است. با وجود این، با حذف سؤال ۱۲ ضریب آلفای کرونباخ به ۰/۵۲ افزایش یافت.

(FUIO) افراد مهمنا از ناراحت شدن

این خرده مقیاس از سؤالات ۳، ۶، ۹، ۱۴ و ۱۹ تشکیل شده است. عدم معنی داری آماره مجدور کای، نسبت مجدور کای به درجه آزادی کمتر از ۳، CFI، NFI و GFI بیشتر از ۰/۹۰ و RMSR کمتر از ۰/۰۵ نشان دهنده پذیرش نیکویی برآش مدل با داده ها بود.

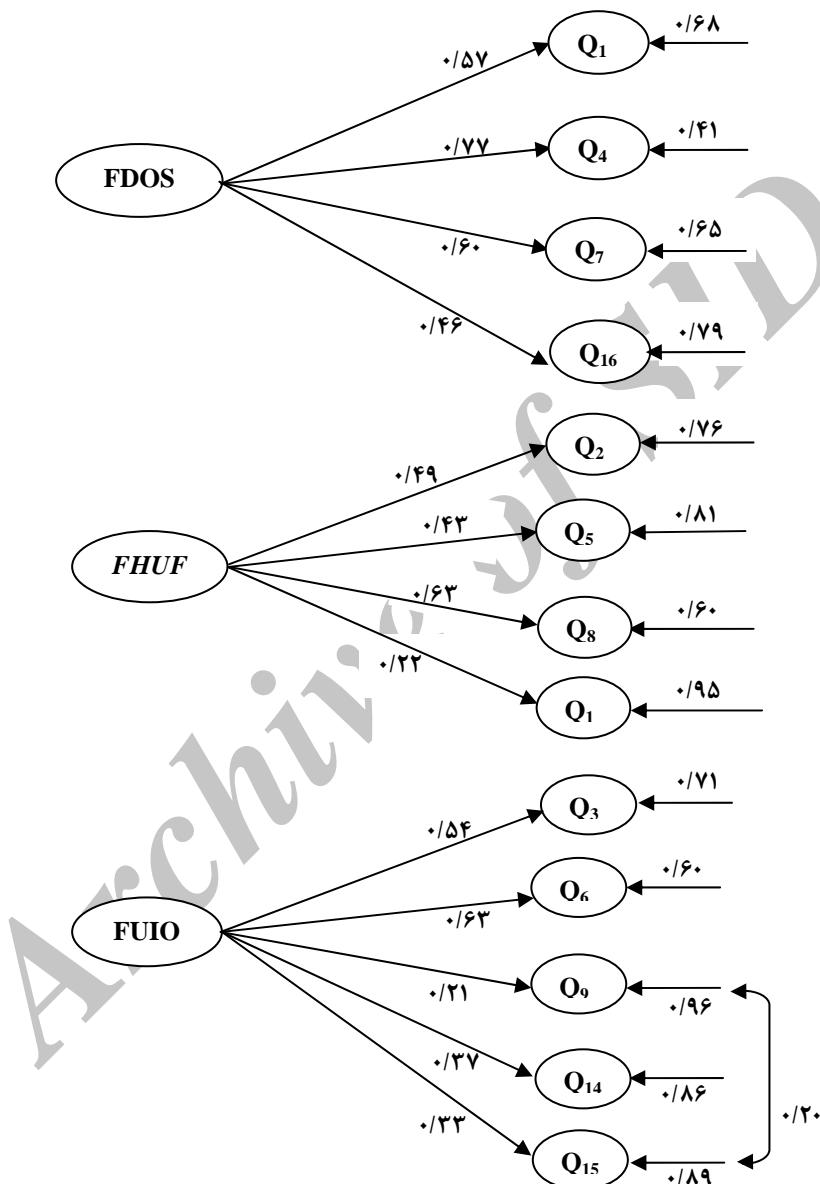
مقدار ضریب آلفای کرونباخ سؤالات این خرده مقیاس برابر با ۰/۸۱ بود.

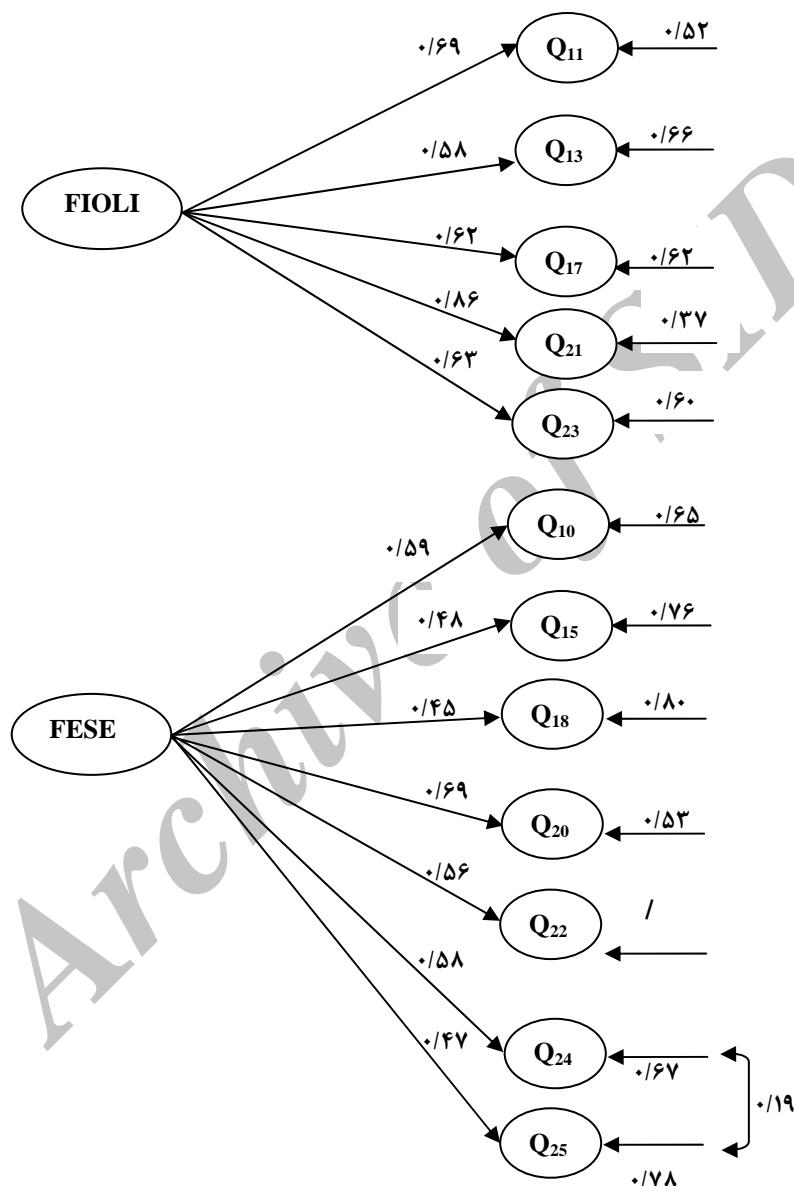
جدول ۱_نتایج تحلیل عاملی تاییدی

RMSR	CFI	NFI	GFI	P	df	χ^2	آماره
						عامل	
۰/۰۳	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۱۸	۲	۳/۴۱	FDOSE
۰/۰۲	۱/۰۰	۰/۹۸	۱/۰۰	۰/۵۳	۲	۱/۲۶	FHUF
۰/۰۳	۱/۰۰	۰/۹۶	۰/۹۹	۰/۴۵	۴	۳/۶۶	FUJO
۰/۰۵	۰/۹۷	۰/۹۴	۰/۹۶	۰/۰۲	۱۳	۲۶/۱۹	FESE
۰/۰۱	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۸۶	۵	۱/۹۰	FIOLI

جدول ۲_ماتریس همبستگی بین عاملی

PFAI	FIOLI	FESE	FUJO	FHUF	عوامل
۰/۷۶	۰/۴۹	۰/۶۱	۰/۴۷	۰/۴۷	FDOSE
۰/۶۸	۰/۴۱	۰/۵۰	۰/۴۵		FHUF
۰/۷۴	۰/۵۳	۰/۵۱			FUJO
۰/۸۸	۰/۶۵				FESE
۰/۸۲					FIOLI

شکل ۱_ مدل اندازه گیری سؤالات پرسشنامه ترس از شکست

بحث و نتیجه گیری

ورزشکاران موفق، به طور معمول از ترس از شکست، به عنوان عامل انگیزاننده برای رسیدن به سطح بالای عملکرد و همچنین مانعی برای عملی شدن توانایی‌های بالقوه خود یاد می‌کنند (۱۷)، در تحقیقات اولیه تاثیر ترس از شکست روی ورزشکاران جوان ارزیابی شده است. یافته‌های آنها چگونگی تاثیر ترس از شکست را قبل از مسابقه برآورد می‌کنند. این یافته‌ها یکی از اولین تلاش‌ها برای مستند کردن تاثیر ترس از شکست و برآورد رفتارهای ورزشکاران جوان را به نمایش می‌گذارد. تجربه شکست موجب می‌شود ورزشکاران یک دوره کوتاه پرخاشگری و کاهش آگاهی از خود را تجربه کنند. از این رو درک تهدیدهای پرخاشگری برای پاسخ مناسب به آنها می‌تواند مفید باشد (۱۴).

در تحقیق حاضر، روایی و پایایی پرسشنامه ارزیابی ترس از شکست در جامعه ایران بررسی شد. یافته‌ها نشان داد که داده‌ها پنج عامل ترس از تجربه شرم و خجالت، ترس از کاهش عزت نفس، ترس از داشتن آینده‌ای نامعلوم، ترس از، از دست دادن علاقه افراد مهم و ترس از ناراحت شدن افراد مهم را برازش کرد. تحلیل همبستگی‌ها نیز نشان داد که تمام این عوامل همبستگی قابل قبولی با ترس از شکست داشتند. مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای بررسی پایایی سؤالات هر خرده مقیاس بیش از $.50$ بود که نشان دهنده همسانی درونی قابل قبول سؤالات هر خرده مقیاس بود. این یافته‌ها با نتایج تحقیقات انجام گرفته در مورد واکنش‌های معمول شکست و ارتباط ترس از شکست با شرم مورد انتظار از آن مطابقت دارد (۱۵). همچنین، از یافته‌های کارنوی و همکاران (۲۰۰۲، ۲۰۰۳، ۲۰۰۴، ۲۰۰۷، ۲۰۰۸)، کای و همکاران (۲۰۰۸) و سیدریدیس و کافتسیون (۲۰۰۸) نیز حمایت می‌کند. با استناد به این یافته‌ها می‌توان گفت پرسشنامه ارزیابی شکست در عملکرد (ترس از شکست)، ابزار مناسبی برای سنجش ترس از شکست در میان دانشجویان ورزشکار است.

یافته‌های این تحقیق از لحاظ نظری، روان‌سنجدی و کاربردی اهمیت دارد. از لحاظ نظری، این یافته‌ها از ترس از شکست به عنوان مفهوم چندبعدی، نه یک سازه سلسله مراتبی حمایت می‌کنند. از لحاظ روان‌سنجدی و تجربی، این یافته‌ها مطالعات بیشتر در زمینه اعتباریابی آن برای یافتن شیوه‌هایی در راستای تکمیل دیگر ویژگی‌های روان‌سنجدی پرسشنامه ارزیابی ترس از شکست را پیشنهاد می‌کنند. به علاوه، از آنجا که نتایج این تحقیق به دامنه سنی ۱۹-۲۳ سال محدود می‌شود. بهتر است تحقیق‌های دیگری برای ارزیابی مناسب بودن این ابزار

در بین کودکان و نوجوانان ایران انجام گیرد. از لحاظ کاربردی، از پرسشنامه ارزیابی ترس از شکست می‌توان به عنوان ابزار تشخیصی برای ارزیابی، درمان و پیشگیری از ترس از شکست استفاده کرد. پیشنهاد می‌شود با توجه به شیوه مشکلات ناشی از ترس زیاد از شکست (۱۸، ۱۹) و اهمیت ورزش در زندگی جوانان، پژوهشگران به پدیده ترس از شکست در این شرایط توجه ویژه‌ای داشته باشند. نادیده گرفتن ترس از شکست و مشکلات مرتبط با آن، می‌تواند آثار مخربی بر افراد داشته باشد. بنابراین، رونشناسان و مشاوران ورزشی می‌توانند با کاهش ترس از شکست، به افراد در بهبود عملکرد و تقدیرستی عمومی خودشان کمک کنند. در نهایت، یافته‌های این پژوهش می‌تواند برای محققان، مریبان و روانشناسان که با ورزشکاران و والدین و مریبان آنها کار می‌کنند، مفید باشد.

منابع و مأخذ

- آتش دامن، غلامرضا. (۱۳۸۸). "مسئولیت پذیری در دانش آموزان دوره ابتدایی". *روزنامه اطلاعات*.
- مسدد، سیدعلی. (۱۳۸۵). "روانشناسی ورزش از تئوری تا عمل". تهران، انتشارات اطلاعات.
- Birney, R.C.Burdick, H., & Teevan, R.C. (1969). "Fear of failure ". New York: Van Nostrand.*
- Conroy, D.E. (2003). "Representational models associated with fear of failure in adolescents and young adults the Pennsylvania State University". Journal of Personality. Blackwell Publishing, 71; P:5.*
- Conroy D.E., & Elliot A.J. (2004). "Fear of failure and achievement goals in sport : Addressing the issue of the chicken and the egg ". Anxiety, Stress, & . Coping, 17; PP:271-286.*
- Conroy D.E., Jason P.W., & Jonathan N.M. (2002). "Multidimensional fear of failure measurement : The performance failure appraisal inventory ". Journal of applied sport psychology, 14; PP:76-90.*

7. Conroy, D.E., Kaye, M.P., & Fifer, A.M.(2007). "Cognitive links between fear of failure and perfectionism". *Journal of Rational – Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 25, PP:237-253.
8. Conroy, D.E. & Metzler, J.N. (2004). "Patterns of self-talk associated with different forms of competitive anxiety". *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 26, PP:69-89.
9. Conroy, D.E., Metzler, J.N., & Hofer, S.M. (2003). "Factorial invariance and latent mean stability of performance failure appraisals". *Structural Equation Modeling*, 10; PP:401-422.
10. Conroy, D.E., Willow, J.P. , & Metzler, J.N. (2002). "Multidimensional fear of failure measurement : The performance failure appraisal inventory". *Journal of Applied Sport Psychology*. 14; PP:76-90.
11. Duley R.A., Conroy D.E., Morris K., Wiley J., and Janelle C. M. (2005). "Fear of failure biases affective and attentional responses to lexical and pictorial stimuli". *Motivation and Emotion*, Vol. 29, No. 1.
12. Kaye, M.P., Conroy, D.E. & Fifer, A.M. (2008). "Individual differences in incompetence avoidance". *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 30; PP:110-132.
13. Lacarra R.D. (2009). "So very hard to go : an action research project on cultural affirmation". A dissertation submitted to the faculty of Claremont Graduate University in partial, fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in the Graduate, Faculty of Education, and Claremont, California.
14. Lazarus, R.S. (1991). "Emotion and adaptation". New York : Oxford University Press.
15. McClelland D. C., Atkinson J.W., Clark R.A. & Lowell E. L. (1953). "The achievement motive". New York : Irvington.

16. Passer, M.W. (1984). "Competitive trait anxiety in children and adolescents". In J. M.Silva & R.S. Weinberg (Eds.), *Psychological foundations of sport* (PP: 130-143). Champaign, IL : Human Kinetics.
17. Sagar S.S., Jowett S. (2010). "Validation of a multidimensional measure of fear of failure in a british sample : The performance failure appraisal inventory (PFAI)". *International Journal of Coaching Sciences*; 4; PP:49-63.
18. Sagar S. S., Lavallee D., & Spray C.M. (2007). "Why young elite athletes fear failure : Consequences of failure". *Journal of Sports Sciences*; 25(11); PP:1171-118.
19. Sagar S. S., Lavallee D., & Spray C.M. (2009). "Coping with the effects of fear failure: A preliminary investigation of young elite athletes". *Journal of Clinical Sports Psycholgoy*, 3, PP:73-98. Human Kinetics. Inc.
20. Sagar S. S., Lavallee, D. (2010). "The developmental origins of fear of failure in adolescent athletes : Examining parental practices ". *Psychology of Sport and Exercise*, PP:1-11.
21. Sideridis, G., & Kafetsios, K. (2008). "Parental bonding, fear of failure and stress during class presentationa". *International Journal of Behavioral Development*, 32, PP:119-130.
22. Smith,R.E., Smoll, F.L. & Curtis, B. (1979). "Coach effectiveness training :A cognitive behavioral approach to enhancing relationship skills in youth sport coaches". *Journal of sport Psychology*; 1; PP:59-75.
23. Voight, Mike. (2008). "Fear of failure in the context of competitive sport ". *International Journal of Sports Science & Coaching*, 3; 2.